

Å involvere barnehagelærerstudenter i forskning – muligheter for flerspråklighetsforskningen

Nina Gram Garmann,^{1,2} Anna Sara H. Romøren,^{1,2} Elena Tkachenko¹

1. Institutt for barnehagelærerutdanning, OsloMet – storbyuniversitetet

2. MultiLing – Senter for flerspråklighet, Universitetet i Oslo

Sammendrag

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet, 2017) fordrer at barnehagene støtter flerspråklige barns utvikling av både hjemmespråket og norsk eller samisk. Dette krever at barnehagelærere har kunnskap om barns hjemmespråk og om flerspråklige didaktiske praksiser, men forskning tyder på at dette er noe som mangler: Forskningen om flerspråklige barn i barnehagealder er andrespråksrettet og tar lite hensyn til barns ferdigheter på hjemmespråket (Alstad, 2015). Dessuten rapporteres det at barnehagelærere har behov for kunnskap om flerspråklige didaktiske praksiser, og at det trengs mer forskning på praksisene (Alstad, 2020; Duarte et al., 2020). I tillegg til dette er den norske forskningen om flerspråklige barn i stor grad begrenset metodologisk til etnografiske casestudier (Alstad, 2015). Med utgangspunkt i det kombinerte undervisnings- og forskningsprosjektet 'Flere språk i barnehagen' drøfter vi problemstillingen: *Hvilke muligheter åpner seg for flerspråklighetsforskningen når man involverer barnehagelærerstudenter i forskning?* Vi argumenterer for at studentinvolvering som del av metoden i flerspråklighetsforskning kan bidra til mer praksisnær forskning og til data fra større utvalg. Artikkelen

er et bidrag til diskusjonen om metoder i flerspråklighetsforskningen og til studier av studentinvolvering i forskning.

Nøkkelord: barnehage, flerspråklighet, studentinvolvering i forskning, forskningsbasert undervisning

Innledning

I denne artikkelen drøfter vi problemstillingen *Hvilke muligheter åpner seg for flerspråklighetsforskningen når man involverer barnehagelærerstudenter i forskning om flerspråklige barn i barnehagen?* Som utgangspunkt for drøftelsen presenterer vi en case, 'Flere språk i barnehagen', et kombinert undervisnings- og forskningsprosjekt med to mål: For det første ønsket vi å utvikle vår egen undervisning i flerspråklighet på barnehagelærerutdanningen og for det andre ville vi undersøke språkmangfoldet blant barn og ansatte i et større utvalg norske barnehager.

Artikkelen starter med en redegjørelse for status og aktuelle utfordringer for forskning om flerspråklighet i barnehagen, der vi blant annet belyser hvordan barnehagelæreren står i skvis mellom myndighetenes ønske om at alle barn skal lære norsk før skolestart og flerspråklighetsforskningens ambisjon om at barn skal utvikle ferdigheter i alle språkene som de har behov for i sin hverdag. Deretter går vi grundigere inn på hva studentinvolvering i forskning innebærer før vi presenterer casen 'Flere språk i barnehagen'. Til slutt drøfter vi problemstillingen i lys av 'Flere språk i barnehagen' samtidig som vi løfter blikket og argumenterer for hvordan studentinvolvering generelt kan utgjøre et metodologisk mulighetsrom for flerspråklighetsforskningen. Som vi skal se nedenfor, er det skrevet relativt lite om studentinvolvering i forskning, så denne artikkelen er ikke bare et bidrag til metodeutvikling innenfor flerspråklighetsforskning, men også et bidrag til undersøkelser av å involvere studenter i forskningsprosjekter.

Forskning om språkmangfold i barnehagen

Flerspråklighetsforskning fra de siste årene vektlegger betydningen av å bruke barnas flerspråklige ressurser aktivt i pedagogisk arbeid i skoler

og barnehager: Noen peker på betydningen barnas hjemmespråk har for andrespråklæringen (se for eksempel Collier & Thomas, 2017; Cummins, 2000; Grøver, Lawrence & Rydland, 2018; Karlsen, Lyster & Lervåg, 2017), mens andre peker på betydningen kompetanse i hjemmespråket har for barnas kommunikasjonsbehov i ulike sammenhenger, læring generelt, mestring og selvfølelse (se oversikt i Cummins, 2019). Ifølge Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 24) skal personalet “bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/ samiskspråklige kompetanse”. Både Puskás & Björk-Willén (2017) og Fredriksson & Lindgren Eneflo (2019) viser at svenske barnehageansatte gjør forsøk på å ivareta disse målsetningene (som også er formulert i den svenske læreplanen), men at kravet medfører dilemmaer og usikkerhet hos personalet. Personalet er for eksempel usikre på hvordan de skal støtte barnas tilegnelse i språk ansatte ikke kan, og hvordan de skal oppmuntre barn som har mange lekekamerater med samme hjemmespråk, til også å snakke majoritetsspråket.

For at barnehagelærere skal oppfylle forventningen om både å fremme majoritetsspråket og støtte flerspråklige barn i å bruke hjemmespråket, må de ha kunnskap om barnas hjemmespråk og flerspråklig pedagogikk. Duarte et al. (2020) har undersøkt hva eksperter på flerspråklighet i utdanningen i fem europeiske land oppfatter som særlig viktig å forske på. To av temaene som etter deres mening bør få høyest prioritet, er hvorvidt flerspråklig støtte i ordinær opplæring er effektivt, og hvilke trekk som kjennetegner flerspråklig didaktikk. Ifølge Alstad (2020) er også mange barnehagelærere i Norge usikre på nettopp dette: De vet ikke hvilke språk de skal bruke i flerspråklige barnehagekontekster, og de er usikre på hvilke metoder som kan brukes for å støtte barns flerspråklige utvikling i mer enspråklige barnehagekontekster.

Alstad (2015) skriver at forskning om flerspråklige barn i norsk barnehagekontekst er knyttet til to hovedtema: flerspråklige barns språkbruk og barnehagepersonalets språkdiraktiske arbeid med flerspråklige barn. Innenfor begge temaene har overvekten av studier fokusert på barns innlæring av norsk som andrespråk, enten som del av barns språkutvikling eller som utgangspunkt for barnehagedidaktikken. I Alstads (2015) gjennomgang er det likevel noen få undersøkelser som handler

om barns bruk av hjemmespråk eller som eksplisitt adresserer arbeid med barnas hjemmespråk (for eksempel Andersen et al., 2011; Arntzen & Hjelde, 2012; Karlsen & Lykkenborg, 2012; Rambøll Management, 2008).

Fremdeles dreier forskningen om flerspråklige barns språkbruk seg i stor grad om å beskrive og måle barnas norskferdigheter (Emilsen & Søfteland, 2018; Gujord, Neteland & Selås, 2018; Gunnerud, Reikerås & Dahle, 2018; Rogde, Melby-Lervåg & Lervåg, 2016) selv om enkelte studier de siste årene også har beskrevet barnets hjemmespråk (Arntzen & Karlsen, 2019; Grøver et al. 2018; Grøver, Rydland, Gustafsson & Snow, 2020; Lindquist & Garmann, 2019). Studiene til Grøver et al. (2018) og Grøver et al. (2020) måler barnas ferdigheter både i norsk og i hjemmespråket, og intervensjonen som beskrives, inkluderer også arbeid med barnas hjemmespråk. Likevel knytter hovedvekten av målene på barnas språklige utvikling seg til majoritetsspråket norsk, og den største delen av intervensjonen har foregått på norsk. Det kan dermed sies at forskningen om flerspråklige barns språkbruk i barnehagen fortsatt i stor grad er karakterisert av det som Cook (1997) omtaler som «monolingual bias» i andrespråksforskningen, der hovedinteressen ligger på sammenligning av andrespråksbrukernes språkferdigheter mot en enspråklig norm.

Også i forskningen om barnehagepersonalets didaktiske arbeid med barn er andrespråksperspektivet tydelig etter 2015. Vi har gått gjennom fire nyere antologier om språkarbeid i barnehagen (Alfheim, Fodstad, Munch & Semundseth, 2018; Garmann & Ommundsen, 2017; Jæger, Sandvik & Waterhouse, 2019; Kibsgaard, 2018a) og relevante artikler som er publisert i tidsskriftet *NOA – norsk som andrespråk* fra 2016 til 2020. Blant disse fant vi bare enkelte bidrag som beskriver arbeid med andre språk enn norsk i barnehagen, nemlig Fodstad (2018), Jæger (2019), Kanstad (2018) og Kibsgaard (2018b). Til denne listen kan vi legge til den første publikasjonen fra 'Flere språk i barnehagen' (Tkachenko, Romøren & Garmann, 2021), som er publisert i *Journal of Home Language Research*.

Metodologisk har forskningen om flerspråklighet hos barn i barnehagealder og i barnehagen vært preget av tradisjonelle, etnografisk inspirerte datainnsamlingsmetoder, der et relativt begrenset antall barn, barnehager og barnehageansatte er undersøkt (Alstad, 2015). Ifølge Alstad (2015) er det likevel en endring på gang fordi flere prosjekter som

pågikk da hun skrev gjennomgangen, viste et større metodologisk spenn enn tidligere forskning. Det samme har vi sett i forskning som er publisert etter 2015: Arntzen & Karlsen (2019) studerer et større utvalg barn over tid, Gunnerud et al. (2018) er en kvantitativ analyse av norskerferdighetene til et større utvalg barn og Tkachenko et al. (2021) er kvalitative analyser av et større utvalg praksisfortellinger. Grøver et al. (2018), Grøver et al. (2020) og Rogde et al. (2016) er intervensjonsstudier som omfatter store utvalg barn, og Jæger (2019) og Kanstad (2018) har elementer av aksjonsforskning i sine studier.

Denne gjennomgangen viser likevel at forskningen om flerspråklighet hos barnehagebarn har noen hull: Det er behov for mer nordisk og internasjonal forskning som handler om barnehagebarns språkbruk hjemme og profesjonsrettet forskning om flerspråklig pedagogikk (Alstad, 2015; 2020, Duarte et al., 2020; Fredriksson & Lindgren Eneflo, 2019; Puskás & Björk-Willén, 2017). Metodologisk er det også en svakhet at hovedvekten av studiene er basert på få caser og etnografiske datainnsamlingsmetoder (se Alstad, 2015). Med studier som er basert på flere datapunkter, det vil si flere barn, flere barnegrupper eller flere barnehagelærere, og som benytter andre innsamlings- og analysemetoder, vil vi få en bredere kunnskap om flerspråklighet i barnehagefeltet.

Å involvere studenter i forskning

Én mulig måte å få bredere kunnskap om flerspråklighet i barnehagefeltet er å involvere barnehagelærerstudenter i forskningsprosjekter om flerspråklighet. Kulbrandstad (2008, 2009) omtaler studentinvolvering i forskning som tilfeller der studenter involveres i universitets- og høyskoleansattes forsknings- og utviklingsprosjekter på ulike måter og i ulik grad både på bachelor- og masternivå. Det er skrevet en hel del bøker og artikler om studentenes utbytte av studentinvolvering i forskning, både internasjonalt og nasjonalt. Noen eksempler fra lærerutdanningene og pedagogiske fag i Norge er Kulbrandstad (2008, 2009), Leming, Tiller & Alerby (2016), Mjøberg (2016, 2017) og Skaug & Osnes (2019). Det er derimot skrevet svært lite om forskningssiden ved studentinvolvering. Før vi drøfter denne muligheten mer inngående, vil vi presentere og drøfte teori om involvering av

studenter i forskning. I gjennomgangen har vi plukket ut tre eksempler fra lærerutdanninger i Norge.

Kulbrandstad (2008, 2009) gjennomførte et pilotprosjekt om holdninger til flerspråklighet blant ungdomsskoleelever ved hjelp av fire bachelorstudenter på allmennlærerutdanningen. Studentene bidro til å skrive melding til personvernombudet for forskning, til å forberede materiale til datainnsamlingen, til å gjennomføre selve datainnsamlingen og til å analysere dataene og formidle resultatene i en rapport. Studentene samlet inn og analyserte data fra til sammen 48 ungdomsskoleelever. Osnes & Skaug (2015a, 2015b) og Skaug & Osnes (2019) handler om hvilke faktorer som hemmer og fremmer barns kroppslige lek i barnehagen og hvilket utbytte studentene som har bidratt til prosjektet, har hatt av å samle inn og analysere forskningsdata. 280 førsteårsstudenter fordelt på tre kull på deltidsprogrammet i bachelor i barnehagelærerutdanning observerte 211 barn i lek i barnehagen og fylte ut et observasjonsskjema (Osnes & Skaug, 2015a; Skaug & Osnes, 2019). Resultatene fra skjemaet ble lagt inn i Excel-skjemaer som studentene og lærerne hadde tilgang til, og de ble brukt både i studentoppgaver og i to undersøkelser som ble foretatt av forskerne selv (Osnes & Skaug, 2015a, 2015b). Prosjektene til Kulbrandstad, Osnes og Skaug viser at det å involvere studenter i forskningsprosjekter kan medføre at forskere får bidrag til forberedelse og gjennomføring av datainnsamling, dataanalyse og metodediskusjoner, samt til formidling av resultatene.

Brevik (2020) har involvert masterstudenter som medforskere i flere forskningsprosjekter siden 2015. I et intervju i *Forskerforum* om studentinvolvering i forskningsprosjekter i skolen fortalte hun hvordan masterstudenter involveres i medforskning gjennom masteremner i engelskdidaktikk (Brevik, Holm & Christensen, 2020). Det er vanligvis 7–10 studenter på hvert kull (Brevik, 2020), men studenter fra andre emner kan også være involvert. Studentene bidrar på samme måte som i prosjektene til Kulbrandstad (2009) og Osnes & Skaug (2015a, 2015b). I tillegg bidrar de som medforfattere i populærvitenskapelige og vitenskapelige publikasjoner. Disse studentene er også medundervisere på eget emne, og eksamen arrangeres som undervisning for studentene på kullene under. På denne måten formidler studentene analyser og resultater til medstudenter på emnet og studenter på lavere nivå.

Når studentene blir involvert i et forskningsprosjekt, skal de kombinere studentrollen med forskerrollen. Leming (2016) kaller forskende

studentene for ‘forskerstudenter’. På den andre siden av kateteret står forskeren og læreren som involverer studentene i sitt aktuelle forskningsprosjekt – den aktøren kan kalles ‘forskerlærere’ (Postholm & Tiller, 2014). Brevik (2020) knytter sine studenters involvering i forskning til fire ulike roller: Som *medforskere* kan de være med å samle inn, analysere og transkribere data, formulere forskningsspørsmål, og drøfte funn. Som *undervisere* kan de presentere sine funn for studenter på ulike kull. Som *designere* kan de være med på å designe masteremner og presentere undervisningsrelatert informasjon og materiale på digitale læringsplattformer. Som *forskningsformidlere* kan de gjennomføre presentasjoner av foreløpige funn og bidra i vitenskapelige og populærvitenskapelige publikasjoner. Vi tenker oss at Breviks designer- og underviserroller kanskje er noe tettere knyttet til undervisning enn til forskning. Samtidig vil vi mene at det ikke er helt klare skiller mellom de to, all den tid undervisere som også forsker, gjerne vil omtale tematikker, metoder og funn fra sin forskning i relevante undervisnings-sammenhenger. Dette gjør at undervisningsrollen ofte også er en form for forskningsformidlingsrolle.

I tillegg til rollene som Brevik presenterer, kan studentinvolvering også innebære at studentene er *forskningsdeltagere*, for eksempel som deltagere i intervjuer, fokusgrupper eller spørreundersøkelser, eller som produsenter av tekster i et digitalt kurs. Noen eksempler på det er Brevik, Gunnulfen, & Renzulli (2018), Brevik, Gudmundsdottir, Lund, & Strømme Aanesland (2019), Kulbrandstad (2007), og Skaug & Osnes (2019).

Brevik (2020) gir uttrykk for at studentinvolveringen har gitt betydelige bidrag til forskningen. På denne måten har hun og hennes kolleger fått transkribert store deler av dataene som er samlet inn, og de har også fått muligheten til å samle inn mer data. De har dessuten fått hjelp til praktiske deler av forskningsprosessen, som å hente inn samtykker fra forskningsdeltakerne. Studentinvolveringen har bidratt til økt forskningsformidling i fagtidsskrifter og i mediene og den har medført at både de faglig ansatte og studentene har fått følelsen av å jobbe i et større team. Studentinvolvering kan likevel ha noen ulemper, og Kulbrandstad (2009) går grundigere inn på flere sider av involveringen. Den mest åpenbare fordelten Kulbrandstad (2009) beskriver, er at han fikk gjennomført pilotundersøkelsen. Likevel var flere sider ved studentinvolveringen krevende: En av utfordringene var å

rekruttere studenter til prosjektet, fordi forskeren hverken hadde emneansvar for eller underviste i relevante emner i den aktuelle perioden. Dette ble løst ved å opprette et eget emne som ga studiepoeng for arbeidet. Det at undersøkelsen ble opprettet som et eget emne gjorde likevel at forskeren savnet at prosjektet ble satt i en større faglig sammenheng, og det skapte også noen problemer med å samordne aktiviteten til studentene og forskeren i tid. Studentinvolveringen preget også selve forskningsaktivitetene. Blant annet fikk studentene bidra til utformingen av spørreskjemaet som lå til grunn for undersøkelsen. Selv om dette kan ha bidratt til at studentene ble mer engasjerte, skriver Kulbrandstad (2009) at han ble usikker på om alle spørsmålene var formulert optimalt. Studentene skulle også skrive en vitenskapelig rapport, men verdien av den ble forringet av at studentene ikke hadde erfaring med sjangeren og forskeren ikke hadde mulighet til å tilby god nok opplæring.

I det neste avsnittet beskriver vi hvordan studentene ble involvert i undervisnings- og forskningsprosjektet 'Flere språk i barnehagen' før vi drøfter problemstillingen om hvilke muligheter som åpner seg ved å involvere barnehagelærerstudenter i et forskningsprosjekt om språkmangfold og flerspråklige praksiser i barnehagen.

Case: Flere språk i barnehagen

'Flere språk i barnehagen' hadde to mål: For det første ønsket vi å utvikle flerspråklighetsundervisningen i barnehagelærerutdanningen. For det andre ville vi undersøke språkmangfoldet blant barn og ansatte i et større utvalg norske barnehager og flerspråklige pedagogiske praksiser i de samme barnehagene. Prosjektet er utviklet av artikkelforfatterne og gjennomført på flere emner på BA- og MA-nivå i perioden 2017–2020. For hver gang har vi tilpasset opplegget til undervisningsrammene for de ulike emnene. Her vil vi beskrive studentinvolveringen i forskningsprosjektet slik det ble gjennomført første gang på et fordypningsemne på bachelorprogrammet arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU) med omtrent 22 studenter. Førsteforfatteren var emneansvarlig på fordypningsemnet og alle tre forfatterne var involvert i undervisningen. Undervisningen var samlingsbasert og emnet ble undervist fra august til mars. 'Flere språk i barnehagen' ble gjennomgående for under-

visningen på den måten at diskusjoner knyttet til prosjektet ble tatt opp på hver samling, men emnet bestod også av andre temaer, som for eksempel lesepraksiser i barnehagen.

Forskningsprosjektet ble integrert i undervisningen gjennom at studentene fikk i studieoppgave å kartlegge barnehagens flerspråklige miljø med et spørreskjema. Spørreskjemaet stiller spørsmål om hvor mange barn og ansatte det er i barnehagen, hvor mange av dem som kan flere språk enn norsk og hvilke språk de kan. Skjemaet spør også etter hvilke situasjoner det blir brukt andre språk enn norsk i barnehagen, og hvor ofte dette skjer. I tillegg skulle studentene innhente minst én praksisfortelling fra barnehagen. Praksisfortellingen skulle beskrive bruk av andre språk enn norsk, eventuelt situasjoner der bruk av andre språk enn norsk på en eller annen måte var et tema. Praksisfortellingen kunne være basert på nylige opplevelser ved egen arbeidsplass eller på tidligere opplevelser i andre barnehager. Alle studentene skulle samle inn spørreskjema og praksisfortellinger som del av undervisningen, men det var frivillig å dele materialet med forskningsprosjektet. ABLU-forskerstudentene leverte inn sju svar på nettskjemaet og elleve praksisfortellinger til prosjektet. I løpet av de fire årene vi har gjennomført et lignende opplegg på flere emner for til sammen ca. 300 studenter, har vi fått inn til sammen 47 svar på nettskjemaer og ca. 44 praksisfortellinger.

Prosjektet ble utarbeidet i tett samarbeid med NSD slik at vi ivaretok forskningsetiske retningslinjer på best mulig måte. I forbindelse med studieoppgaven skulle alle ansatte, barn og foreldre i barnehagen bli informert skriftlig og muntlig om at studentene kartla det flerspråklige miljøet. Dersom studentene ønsket å delta i forskningsprosjektet, skulle de informere om at dataene ville bli delt med forskningsprosjektet. Siden studentene ikke innhentet personopplysninger og ikke observerte enkeltindivider, trengte de ikke å innhente eksplisitt samtykke fra ansatte, barn eller foreldre i barnehagen til å gjennomføre studieoppgaven eller delta i forskningsprosjektet. De måtte likevel informere om kartleggingsprosessen og på denne måten være forskningsformidlere.

I begynnelsen av semesteret fikk studentene en teoretisk innføring i flerspråklighetstemaet og undervisning om praksisfortellinger som observasjonsmetode. Dette dannet et grunnlag for kartleggingsoppgavene. Studentene fikk også en innføring i forskningsetikk i form av at vi diskuterte utformingen av informasjons- og samtykkebrev, samt anonymisering av praksisfortellingene. Vi snakket også om ulike

forskningsetiske problemstillinger, blant annet forskjellen mellom å studere enkeltbarn og -ansatte og å observere barne- og ansattgruppen som helhet, samt hvordan man kan ta hensyn til barn som ikke ønsker å bli observert. Det ble også tematisert at praksisfortellingene regnes som forskerstudentenes egne fortellinger, og at det dermed er studentene som skal samtykke i at fortellingene brukes i forskning. Vi drøftet også selve innholdet i spørreskjemaet med studentene. Etter at studentene hadde brukt skjemaet i barnehagene, drøftet de materialet sitt i gruppe og i plenum.

Det foreligger per i dag én publikasjon fra prosjektet om barnehagelærernes flerspråklige praksiser basert på praksisfortellingene (Tkachenko et al., 2021), og vi er i ferd med å skrive en artikkel basert på data fra spørreskjemaene (Romøren, Garmann & Tkachenko, manuskript).

Drøftelse

Med utgangspunkt i casen ‘Flere språk i barnehagen’ vil vi nå drøfte våre erfaringer i lys av problemstillingen *Hvilke muligheter åpner seg for flerspråklighetsforskningen når man involverer barnehagelærerstuderenter i forskning om flerspråklige barn i barnehagen?* I drøftelsene bruker vi erfaringene våre fra alle emnene vi har gjennomført prosjektet i. Drøftelsen dreier seg særlig om hvordan studentinvolveringen har bidratt til bredere kunnskap om flerspråklighet i barnehagen og til å styrke profesjonstilknytningen i flerspråklighetsforskningen.

Ifølge Alstad (2015) har forskningen om flerspråklighet i barnehagen vært kjennetegnet av en relativt begrenset metodebruk med vekt på etnografiske studier av få caser. Dersom vi bruker andre metoder som innebærer flere datapunkter, vil vi dermed åpne opp for å innhente bredere kunnskap om flerspråklighet i barnehagen, og Skaug & Osnes (2019), Kulbrandstad (2009) og Brevik (2020) har vist at studentinvolvering kan bidra til økt datatilfang. Innsamling av data har vært et betydelig incentiv for oss, og datasettet vi fikk gjennom ‘Flere språk i barnehagen’ (47 svar på spørreskjemaer og 44 praksisfortellinger) ville krevd en mye større økonomisk og tidsmessig investering for oss forskere uten studentenes innsats. Med et slikt datagrunnlag har vi mulighet til både å analysere variasjon i dataene og å sammenligne og

finne mønstre i dem. Da vi analyserte studentenes praksisfortellinger i Tkachenko et al. (2021), så vi stor variasjon både med tanke på hvilke situasjoner som inviterte til bruk av flere språk og hvordan både ansatte og barn reagerte i slike situasjoner. Samtidig kunne vi også se noen mønstre i materialet. I analysen vår så vi at særlig tre strategier for å bruke flere språk gikk igjen i materialet: initiere aktiviteter som inviterte til bruk av barnas hjemmespråk (for eksempel telling, samtaler om hjem og familie, litteratur og sanger på ulike språk), involvere språkeksperter (ansatte, barn og foreldre) og legge til rette for metaspråklige samtaler. Vi fant også at hvorvidt det er overlapp i språkferdigheter mellom barn og ansatte i barnehagen, har betydning for hvilke strategier som er tilgjengelige for barnehagelæreren. Mens alle barnehagelærere i alle barnehager kan legge til rette for metaspråklige samtaler, avhenger bruken av språkeksperter av om det er noen ansatte eller barn som snakker det språket man trenger hjelp til. Den innsikten i bruk av strategier for å bruke flere språk i barnehagen som er rapportert i Tkachenko et al. (2021), utgjør ett bidrag til kunnskapen om språkdiraktiske praksiser i barnehager, som etterlyst av Duarte et al. (2020) og Alstad (2020).

Selv om vi har innhentet et relativt stort datasett i 'Flere språk i barnehagen', er det ikke selvsagt at det å involvere studenter i et forskningsprosjekt vil generere store mengder data. For Kulbrandstad (2009) var det for eksempel en utfordring å rekruttere studenter til et arbeid som ikke var studiepoengfestet, og som lå til et program der han ikke selv underviste. Også vi har hatt utfordringer med å rekruttere studentene som forskningsdeltagere. Selv om vi har fått tilgang til større datamengder i 'Flere språk i barnehagen' enn vi ville ha klart å samle inn selv på samme tid, har vi fått mindre data enn det vi hadde forventet, gitt at vi over tid har involvert et stort antall studentgrupper. Vi antar at rammefaktorene for undervisningen på hvert emne har hatt betydning for datamengden. Det har for eksempel variert hvor mye vi har undervist på hvert emne som helhet, hvor mange undervisningstimer i hvert emne vi har kunnet bruke på opplegget, i hvilken grad studentene har kunnet bruke arbeidet med datainnsamlingen i egne oppgaver, og hvorvidt undervisningen har vært obligatorisk. Dette er faktorer som kan ha påvirket både hvor mange studenter som har gjennomført studieoppgaven i 'Flere språk i barnehagen', og hvor mange av studentene som har delt dataene sine med forskningsprosjektet.

Som nevnt i innledningen er det mange forskere som vektlegger betydningen av barnets hjemmespråk i pedagogisk arbeid (f.eks. Cummins, 2019). Dette synet på barnas hjemmespråk som ressurs har preget undervisningen og pensumlistene på de emnene hvor vi har gjennomført ‘Flere språk i barnehagen’. Vi har derfor lurt på om vi bare kom til å få data fra studenter som rapporterte om praksiser som samsvarer med dette normative synet. Ut fra våre data er det umulig å si om vi har fått et representativt utvalg av barnehagepraksiser. Vi kan likevel slå fast at vi også har fått data fra studenter som rapporterer om praksiser som *ikke* samsvarer med idealet i teorien og i undervisningen. Vi har for eksempel to fortellinger om foreldremøter der alt foregikk på norsk, selv om de ansatte visste at noen av foreldrene kunne svært lite norsk. I en annen fortelling uttrykker fortelleren skepsis til bruk av barnas hjemmespråk i forbindelse med en sangstund på flere språk: “Det gjorde meg usikker om hvorfor vi sang da på forskjellige språk hvis den det gjaldt ikke forstod det vi sang om” (se også Tkachenko et al., 2021). I spørreskjemaene er det også noen studenter som rapporterer om barnehager som svært sjelden bruker andre språk enn norsk (Romøren et al., manuskript).

Som et annet svar på noen av utfordringene i Alstad (2015, 2020) og Duarte et al., (2020), har vi ved hjelp av spørreskjemadata undersøkt hvilke språk barn og ansatte kan, og hvilke språk de bruker i barnehagen, samt hvorvidt ulike aktiviteter i større eller mindre grad åpner for bruk av flere språk enn norsk (Romøren et al., manuskript). I arbeidet med disse dataene har vi sett hvordan antallet forskningsdeltagere og svar på spørreskjema har hatt betydning for representativiteten i spørsmålet om hvor mange språk som snakkes av barn og ansatte i barnehagen. I begynnelsen av analyseprosessen tilførte omtrent hvert utfylte skjema nye språk til listen over språk som er representert i norske barnehager. Etter hvert så vi at språkene gikk igjen i dataene, og da var vi kommet til et punkt der vi antar at vi har kartlagt det meste av den (nasjonal)språklige variasjonen i norske barnehager. Det betyr at vi har samlet inn en datamengde som tilsier at vi kommer til å få et relativt utfyllende svar på forskningsspørsmålet om hvor mange og hvilke språk som snakkes av barn og ansatte i norske barnehager.

Det kan tenkes at enkelte typer datamateriale egner seg bedre enn andre til å fange bredden i et tema ved hjelp av studentinvolvering. Vi har som sagt brukt en kombinasjon av spørreskjemadata og praksisfortellinger. Spørre- eller observasjonsskjemadata ble også brukt av

Kulbrandstad (2009) og Skaug og Osnes (2019), og ved å definere hva som skal kartlegges, får forskeren en viss kontroll over dataene som samles inn. Fordi undersøkelsen vår hadde en utforskende karakter, ønsket vi å supplere spørreskjemadataene med en friere form for rapportering, og valget falt på praksisfortellinger. I slike fortellinger er innholdet i større grad åpent, og vi antok at dette kunne gi oss en mulighet til å undersøke hva som rører seg i praksisfeltet utover forskningsspørsmålene vi allerede hadde definert. Praksisfortellinger har også andre klare fordeler i et prosjekt med studentinvolvering: Dette er en sjanger barnehagelærerstudenter kjenner godt, og en type dokumentasjon de er vant til å reflektere over. Det var nyttig da studentene skulle analysere og sammenligne fortellinger. Praksisfortellinger åpner også for muligheten til å utforske studentenes posisjonering overfor praksisen de beskriver, i tillegg til selve praksisen (se Cortazzi, 2002; Ødegaard & Økland, 2015, se også Tkachenko et al., 2021). Et eksempel på det finner vi i sitatet ovenfor der studenten stiller et kritisk spørsmål til praksisen med å synge på barnas hjemmespråk.

En tredje mulig datakilde, som vi kun i begrenset grad hadde tilgang til i dette prosjektet, er studentenes egne refleksjoner over de innsamlede dataene. Denne typen materiale ble brukt i alle de tre studentinvolveringsprosjektene som vi har vist til over (Brevik, 2020; Kulbrandstad, 2009; Skaug & Osnes, 2019). Vi har dessverre ikke dokumentert klasseromsdiskusjonene i 'Flere språk i barnehagen'-prosjektet og kan ikke gjennomføre en systematisk analyse av dem. Vi har heller ikke kunnet stille oppfølgingsspørsmål til praksisfortellingene siden fortellingene er levert inn anonymt. Våre innsamlingsmetoder har altså prioritert bredde, noe som til en viss grad har gått på bekostning av dybde. Undervisningen har likevel gitt oss et visst inntrykk av studentenes erfaringer med flerspråklighet i barnehagen. Vår forståelse er at studentene opplever at de er i skvis mellom ulike forventninger fra foreldre, barnehageeiere og deler av flerspråklighetsforskningen, blant annet slik det er beskrevet i Fredriksson & Lindgren Eneflo (2019) og Puskás & Björk-Willén (2017). Både studentenes refleksjoner i undervisningen og praksisfortellingene har gitt oss inntrykk av at det er stor variasjon mellom barnehagene med tanke på hvordan språkmangfold omtales og møtes. Der noen barnehager har flerspråklighet høyt på agendaen, kan dette helt mangle i andre. Vi har også fått nyansert vår forståelse av hvordan pedagogene møter foreldres ulike ønsker om

barnas språkbruk og språkvalg. Både praksisfortellinger og klasseromsdiskusjoner har understreket at det kan være utfordrende for personalet å kommunisere med foreldre når de ikke har tilgang til et felles språk. Disse temaene er ikke ferdig utforsket. Student-involveringen har gjort det tydelig for oss at det er behov for flere studier om barnehagelærerens utfordringer i møte med ulike forventninger fra forskjellige aktører, og i møte med foreldre som ikke snakker norsk.

Vi har involvert forskerstudentene i rollene som forskningsdeltagere (for eksempel Brevik, Gunnulfson & Renzulli, 2018), medforskere og forskningsformidlere (Brevik, 2020). For å styrke profesjonstilknytningen til forskningen enda mer, kunne vi ha involvert studentene i en mer omfattende medforskerrolle, for eksempel ved at de i større grad kan være med på utviklingen av problemstilling og metode. Dette vil kreve at forskerlæreren har relativt lang tid med forskerstudentene eller at forskerstudentene lager sine egne selvstendige prosjekter, noe som kanskje er lettere på master- enn på bachelornivå. Alternativt kan man dedikere undervisningen i et emne til forskningsdesign uten at de samme studentene nødvendigvis gjennomfører datainnsamling eller analyserer og drøfter resultater. Bare det å få systematiske innspill fra studenter i tidlige faser av mulige prosjekter vil kunne bidra til profesjonsnærhet ved at forskeren får innsikt i praksisfeltets utfordringer. Med andre ord trenger ikke studentinvolveringens output for forskerlæreren utelukkende knyttes til publiserbare resultater. Det kan også handle om motivasjon og inspirasjon til utviklingen av nye forskningsprosjekter.

Dersom forskerlæreren underviser på en lærerutdanning i et urbant område med stort språklig mangfold, kan det være særlige grunner til å involvere studentene i forskningsprosjekter om flerspråklighet. For det første kan studentgruppen ha personlige erfaringer med å vokse opp med flere språk, og flere av dem vil ha erfaringer med hvordan profesjonen møter og samarbeider med familier med varierte språk- og kulturbakgrunner. Det betyr at disse studentene kan ha innsikter som er særlig verdifulle for å utvikle flerspråklighetsprosjekter med tanke på tematikk og metode. En flerspråklig studentgruppe vil også ha gode forutsetninger for å samle inn data eller gjennomføre aktiviteter som involverer ulike språk. Det kan åpne for å undersøke barns hjemmespråksferdigheter, gjennomføre aksjoner som involverer flere språk, eller å intervjuere foreldre om barnas språk og barnehagens språkarbeid, også i tilfeller der foreldrenes norskkunnskaper er begrensede.

Avslutning

Med utgangspunkt i ‘Flere språk i barnehagen’ har vi drøftet hvilke muligheter studentinvolvering kan ha for flerspråklighetsforskningen. Muligheten til å publisere på et datagrunnlag man ikke ellers ville hatt tilgang til, er én god grunn til å arbeide på denne måten. Muligheten til å utvikle profesjonsnære forskningsprosjekter er én annen, og kanskje viktigere, grunn til studentinvolvering. Barnehagelærer- og andre lærerstudenter er en del av praksisfeltet og vet hvor skoen trykker. Gjennom å involvere dem i forskning kan flerspråklighetsforskningen bli enda tydeligere informert om og påvirket av praksisfeltets utfordringer. En slik praksistilknytning kan åpne for nye forskningsspørsmål og nye metodologiske muligheter.

Å involvere studenter i forskning kan likevel by på noen utfordringer. Som Kulbrandstad (2009) skriver, er balansen mellom kontroll og medvirkning krevende i prosjekter med studentinvolvering, men der han opplevde at han mistet noe av kontrollen, har vi kanskje hatt større utfordringer med å tilby studentene medvirkning. Dette kan skyldes at vi har involvert større studentgrupper på bachelornivå. Undervisningsrammene både på institusjons- og emnenivå (emneansvar, emneplaner, obligatorisk fremmøte) vil også legge føringer for hvordan forskere kan legge til rette for studentinvolvering i sine forskningsprosjekter, enten prosjektene handler om flerspråklighet eller andre tema.

Takk

Vi vil takke alle barnehagelærerstudentene som har deltatt i ‘Flere språk i barnehagen’, og barn, foreldre og barnehageansatte som har samarbeidet med studentene. Lisbeth Brevik har hjulpet oss med fremstillingen av de forskningsprosjektene hun har deltatt i og som omtales her. Vi vil også takke fagfellene og redaksjonen for verdifulle kommentarer og heiarop, som i særlig grad har bidratt til innsnevring av artikkelens tema. Takk til Matias Jentoft for hjelp med litteraturlisten.

Litteratur

- Alfheim, I. (Red.), Fodstad, C. D. (Red.), Munch, C. & Semundseth, M. (2018). *Språklæring det siste året i barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Alstad, G. T. (2015). Barnehagen som læringsarena for gryende flerspråklighet – en oversikt over forskning 1985–2015. *NOA Norsk som andrespråk* 30(12), 284–309.
- Alstad, G. T. (2020). Preparing Teachers for Early Language Education. Language Teacher Education and Professional Development. I M. Schwartz (Red.), *Handbook of Early Language Education* (s. 1–28). New York: Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-47073-9_22-1
- Andersen, C. E., Engen, T. O., Gitz-Johansen, T., Kristoffersen, C. S., Obel, L. S., Sand, S. & Zachrisen, B. (2011). *Den flerkulturelle barnehagen i rurale områder: Nasjonal surveyundersøkelse om minoritetsspråklige barn i barnehager utenfor de store byene*. (Rapport nr. 15.) Elverum: Høgskolen i Hedmark.
- Arntzen, R. & Hjelde, A. (2012). Det var en gang en tospråklig gutt som skulle begynne på skolen: Språkvurdering og språkstimulering før skolestart når norsk er andrespråk. *Norsk pedagogisk tidsskrift* 96(1), 54–69. <https://doi.org/10.18261/ISSN1504-2987-2012-01-06>
- Arntzen, R., & Karlsen, J. (2019). Språkressurser, språkvalg og språkskifte: En studie av tospråklige barn fra fem- til tolvårsalder. *NOA-Norsk som andrespråk*, 35(1), 32–61.
- Brevik, L. M. (2020, september). Studenter som medforskere. Hvordan involvere masterstudenter i forskningsprosjekter og som medforfattere? *Utdanningsprisen 2020*. Foredrag ved UiO, Oslo. <https://www.uv.uio.no/ils/om/aktuelt/arrangementer/2020/forelesning-utdanningsprisen-2020-lisbeth-m.-brevi.html>
- Brevik, L. M., Holm, T. & Christensen, L. (2020, 23. juni). Hun lar studentene delta i forskningen: – Svært ettertraktet i arbeidslivet. *Forskerforum*. Hentet fra <https://www.forskerforum.no>
- Brevik, L. M., Gudmundsdottir, G. B., Lund, A., & Strømme Aanesland, T. (2019). Transformative agency in teacher education: Fostering professional digital competence. *Teaching and Teacher Education*, 86, 1–15.
- Brevik, L. M., Gunnulfsen, A. E., & Renzulli, J. S. (2018). Student teachers' practice and experience with differentiated instruction for

- students with higher learning potential. *Teaching and Teacher Education*, 71, 34–45.
- Cortazzi, M. (2002). Analysing narratives and documents. I M. Coleman, & A. R. J. Briggs (Red.), *Research methods in educational leadership and management* (s. 196–212). London: SAGE Publications.
- Collier, V. P., & Thomas, W. P. (2017). Validating the power of bilingual schooling: Thirty-two years of large-scale, longitudinal research. *Annual Review of Applied Linguistics*, 37(1), 203–217.
- Cook, V. (1997). Monolingual Bias in Second Language Acquisition Research. *Revista canaria de estudios ingleses*, 34, 35–50.
- Cummins, J. (2019). The emergence of translanguaging pedagogy: A dialogue between theory and practice. *Journal of Multilingual Education Research*, 9(1), 19–36.
- Cummins, J. (2000). *Language, power and pedagogy: Bilingual children in the crossfire*. Bristol, UK: Multilingual Matters.
- Duarte, J., García-Jimenez, E., McMonagle, S., Hansen, A., Gross, B., Szelei, N. & Pinho, A.S. (2020). Research priorities in the field of multilingualism and language education: a cross-national examination. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 1–15. <https://doi.org/10.1080/01434632.2020.1792475>
- Emilsen, L. E., & Søfteland, Å. (2018). Andrespråksanalyse av barns spontantale. *NOA – Norsk som andrespråk*, 34(1–2), 128–157. Hentet fra <http://ojs.novus.no/index.php/NOA/article/view/1561>
- Fodstad, C. D. (2018). «Det vet jeg på arabisk» – Om tilrettelegging for å lære et nytt språk siste året før skolestart. I I. Alfheim (Red.), C. D. Fodstad (Red.), C. Munch & M. Semundseth, *Språklæring det siste året i barnehagen* (s. 55–74). Oslo: Universitetsforlaget.
- Fredriksson, M., & Lindgren Eneflo, E. (2019). «Man blir lite osåker på om man gör rätt» – En studie om pedagogers arbete med flerspråkighet i förskolan. *Tidsskrift for Nordisk Barnehageforskning*, 18(6), 1–15. <https://doi.org/10.7577/nbf.3080>.
- Garmann, N.G & Ommundsen, Å.M. (Red.) (2017). *Danne og utdanne. Litteratur, språk og samtale*. Oslo: Novus.
- Grøver, V., Lawrence, J., & Rydland, V. (2018). Bilingual preschool children's second-language vocabulary development: The role of first-language vocabulary skills and second-language talk input. *International Journal of Bilingualism*, 22(2), 234–250.

- Grøver, V., Rydland, V., Gustafsson, J. E., & Snow, C. E. (2020). Shared Book Reading in Preschool Supports Bilingual Children's Second Language Learning: A Cluster Randomized Trial. *Child development*, 91(6), 2192–2210.
- Gujord, A.-K. H., Neteland, R. & Selås, M. (2018). Framvekst av morfologi, syntaks og ordforråd i tidleg andrespråksutvikling – ein longitudinell kassstudie. *NOA – Norsk som andrespråk*, 34(1-2), 93–127. Hentet fra <http://ojs.novus.no/index.php/NOA/article/view/1560>
- Gunnerud, H. L., Reikerås, E. & Dahle, A. E. (2018). The influence of home language on dual language toddlers' comprehension in Norwegian. *European Early Childhood Education Research Journal*, 26(6), 833–854.
- Jæger, H. (2019). Flerspråklighet og teknologi. I H. Jæger, M. Sandvik, & A.-H. L. Waterhouse (Red.), *Digitale barnehagepraksiser. Teknologier, medier og muligheter* (s. 73–91). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Jæger, H., Sandvik, M. & Waterhouse, A.-H. L. (Red.) (2019), *Digitale barnehagepraksiser. Teknologier, medier og muligheter*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Kanstad, M. (2018). Utvikling av språkfelleskap gjennom kommunikasjon via tolk. I S. Kibsgaard (Red.), *Veier til språk i barnehagen* (s. 168–187). Oslo: Universitetsforlaget.
- Karlsen, J., & Lykkenborg, M. (2012). Språkbruksmønstre i norskpakistanske familier. *Nordand Nordisk tidsskrift for andrespråksforskning*, 7(1), 53–83.
- Karlsen, J., Lyster, S.-A.H. & Lervåg, A. (2017). Vocabulary development in Norwegian L1 and L2 learners in the kindergarten-school transition. *Journal of Child Language* 44 (2), 402–426.
- Kibsgaard, S. (Red.) (2018a). *Veier til språk i barnehagen*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Kibsgaard, S. (2018b). Språklige læringsprosesser i barnehagen. I S. Kibsgaard (Red.), *Veier til språk i barnehagen*. (s. 46–62) Oslo: Universitetsforlaget.
- Kulbrandstad, L. A. (2007). Lærerstudenter og språklig variasjon – En holdningsundersøkelse. *Nordic Studies in Education*, 27(04), 357–372.

- Kulbrandstad, L. A. (2008). *Større språklig mangfold – en utfordring for lærerutdanning og grunnskole: et bidrag til fornying av norsk-faget*. (Rapport nr. 12/2008). Elverum: Høgskolen i Hedmark.
- Kulbrandstad, L. A. (2009). «Det finnes det vel ikke noe forskning på?» Et eksempel på studentinvolvering i forskning. *Acta Didactica Norge*, 3(1), Art-10, 21 sider. <https://doi.org/10.5617/adno.1038>
- Kunnskapsdepartementet (2017). *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Trykt utgave ved Utdanningsdirektoratet. Hentet fra <https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>.
- Leming, T. (2016). Lærerstudenten som forskerstudent. Relasjoner og emosjoner i et praksisfellesskap. I T. Leming, T. Tiller & E. Alerby (Red.), *Forskerstudentene – Lærerstuderter i nye roller* (s. 22–35). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Leming, T., Tiller, T. & Alerby, E. (Red.) (2016) *Forskerstudentene – Lærerstuderter i nye roller*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Lindquist, H. & Garmann, N.G. (2019). Toddlers and Their Translingual Practicing Homes. *International Journal of Multilingualism*, 18(1), 59–72. <https://doi.org/10.1080/1490718.2019.1604712>
- Mjøberg, A. G. (2016). Studentaktiv forskning – på vei mot fagspesifikk og fagovergripende kompetanse. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 100(03), 194–206.
- Mjøberg, A. G. (2017). Studentaktiv forskning – Metode(r) for utvikling av kompetanse. I L. Frers, K. Hognestad & M. Bøe (Red.), *Metode mellom forskning og læring: Refleksjon i praksis* (s. 97–120). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Osnes, H., & Skaug, H. N. (2015a). Kroppslig lek, fysisk miljø og helse i barnehagen. *Første steg*, 2, 18–21. Hentet fra: <https://utdanningsforskning.no/artikler/2015/kroppslig-lek-fysisk-miljo-og-helse-i-barnehagen/>
- Osnes, H., & Skaug, H. N. (2015b). Kroppslig lek, voksenkontakt og sosialt lekemønster i barnehagen. *Første Steg*, 3, 50–54. Hentet fra: <https://utdanningsforskning.no/artikler/2015/kroppslig-lek-voksenkontakt-og-sosialt-lekemonster-i-barnehagen/>
- Postholm, M. B. & Tiller, T. (Red.) (2014). *Profesjonsrettet pedagogikk 8–13*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Puskás, T., & Björk-Willén, P. (2017). Dilemmatic aspects of language policies in a trilingual preschool group. *Multilingua*, 36(4), 425–449.

- Rambøll Management. (2008, 15.10.2008). *Kompetansekartlegging: lærere i grunnleggende norsk, morsmål og tospråklig fagopplæring*. Rapport. Hentet fra: <https://www.udir.no/tall-og-forskning/finn-forskning/rapporter/Kompetansekartlegging-av-larere-2008/>
- Rogde, K., Melby-Lervåg, M., & Lervåg, A. (2016). Improving the general language skills of second-language learners in kindergarten: A randomized controlled trial. *Journal of Research on Educational Effectiveness*, 9(sup1), 150–170.
- Romøren, A.S.H., Garmann N.G., & Tkachenko, E. (manuskript). Language diversity in mainstream kindergartens.
- Skaug, H. N. & Osnes, H. (2019). Lærerikt å forske selv om jeg” bare” er student! Studentaktiv forskning på barnehagelærerutdanningen. *Högre utbildning*, 9(1), 6–19.
- Tkachenko, E., Romøren, A. S. H. & Garmann, N. (2021). Translanguaging strategies in superdiverse mainstream Norwegian ECEC: Opportunities for home language support. *Journal of Home Language Research*, 4(1), 1, 1–13. DOI: <http://doi.org/10.16993/jhlr.41>
- Ødegaard, E. E. & Økland, M. S. (Red.) (2015). *Fortellinger fra praksis – Trøbbel, vendepunkt og stolthet*. Bergen: Fagbokforlaget.

Abstract

The Framework Plan for the content and tasks of kindergartens (Ministry of Education, 2017) requires that Early childhood education and care (ECEC) should support multilingual children’s development of both the home language and Norwegian or Sami. This requires that ECEC teachers have knowledge of children’s home language and of multilingual didactic practices. However, Norwegian research on multilingual children of ECEC age is second language-oriented and pays little attention to children’s skills in the home language (Alstad 2015). Research also shows that kindergarten teachers need knowledge of multilingual didactic practices, and that there is a need for more research on the practices (Alstad, 2020; Duarte et al., 2020). In addition to this, Norwegian research on multilingual children is largely limited methodologically to ethnographic case studies (Alstad, 2015). Based on the combined teaching and research project ‘More languages in ECEC’ (‘Flere språk i

barnehagen'), we discuss the question: What opportunities open up for multilingualism research when involving ECEC teacher students in research? We argue that student involvement as part of the method in multilingualism research can contribute to more practical research and to data from larger samples. The article is a contribution to the discussion of methods in multilingualism research and to studies of student involvement in research.

Keywords: ECEC, early childhood, multilingualism, student involvement in research, research-based teaching